

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331**RYPIN**Rypin z prestiżowym
wyróżnieniem

str. 2

POWIATDrogówka
zebrała żniwo

str. 3

RYPIN/GMINA RYPINW Starorypinie kopią
nie tylko archeolodzy

str. 5

GMINA ROGOWOSukces Agaty
Małkińskiej
z ZS nr 4 w Nadrożu

str. 7

CZWARTEK
10 CZERWCA 2021

ISSN: 2544-8935

1,99 zł
w tym 5% VAT

nr 23/2021 (300)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

Dramat w Linnem. Nie żyje 44-latek

GMINA RYPIN ▶ Wieczorem w środę 2 czerwca dzielnicowy z gminy Rypin został zaalarmowany przez kobietę, która powiedziała, że jej syn nie wrócił do domu. Natychmiast została powiadomiona Komenda Powiatowa Policji w Rypinie i Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie. Niestety finał był dramatyczny

– Około godziny 20.00 otrzymaliśmy informację o zaginięciu 44-letniego mężczyzny z Linnego. Do miejscowości udali się policjanci i strażacy, którzy rozpoczęli przeczesywanie okolicy. Nad pobliskim stawem został znaleziony but, więc podjęto poszukiwania w tym zbiorniku wodnym. Ich wynik okazał się tragiczny. Wyłowiono zwłoki poszukiwanego męż-

czynny – wyjaśniła okoliczności zdarzenia asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa KPP w Rypinie.

Strażacy na wszelki wypadek raz jeszcze gruntownie sprawdzili staw, gdyż zauważony na brzegu but nie należał do zmarłego mężczyzny. Istniało podejrzenie, że jeszcze kolejna osoba mogła znajdować się w wodzie. Na szczęście niko-

go nie znaleziono. Przyczyny zdarzenia są wyjaśniane przez przez Prokuraturę Rejonową w Rypinie.

W akcji poszukiwania mężczyzny brały udział z zastępy jednostki ratowniczo-gaśniczej z KP PSP z Rypina i zastęp OSP z Sadłowa oraz policja.

(jd),

fot. PSP Rypin

Gmina Rypin

Karambol w Puszczy Rządowej

Trzy rozbite samochody i trzy osoby odwiezione do szpitala to skutek nieostrożnego wyprzedzania przez 43-letniego kierowcę z Warszawy.

W niedzielne popołudnie 6 czerwca w Puszczy Rządowej prowadzący volkswagena passata zjechał na przeciwny pas ruchu i zderzył się czołowo z jadącym prawidłowo w kierunku Rypina audi A4 kierowanym przez

52-letniego mieszkańca Sierpca, ustaliła wstępnie policja.

– W zdarzeniu brały udział trzy samochody. W staranowanej audi uderzył jadący za nim kolejny pojazd.

dokończenie na str. 3

OGŁOSZENIE

Firma Dom-Plast Karol Dąbrowski

poszukuje pracowników oraz pomocników budowlanych.

OFERUJEMY:

- atrakcyjne wynagrodzenie
- zapewnione ubranie robocze i narzędzia
- zatrudnienie na podstawie umowy o pracę
- stała praca przez cały rok

WYMAGANIA:

- doświadczenie w pracy na podobnym stanowisku
 - odpowiedzialne i świadome wykonywanie obowiązków
- Mile widziane wykształcenie kierunkowe.

Dom-Plast
Okna i Drzwi**KONTAKT → 600-810-710, 696-094-728**

Rypin z prestiżowym wyróżnieniem

RYPIN ▶ Nasze miasto zdobyło tytuł „Gmina na 5!” przyznawany przez Szkołę Główną Handlową w Warszawie

Badanie przeprowadzono na 656 gminach z całej Polski i 18 dzielnicach Warszawy.

Ocenie podlegała komunikacja drogą elektroniczną pomiędzy gminą, a potencjalnymi inwestorami oraz przedsiębiorcami, jak również innymi interesariuszami gmin. Z dużą uwagą przeanalizowano jak gminy wywiązują się z powierzonych zadań i pokładanych w nich oczekiwań oraz jakich używają narzędzi i metod do realizacji swoich funkcji.

Nasze miasto znalazło się w prestiżowym gronie 91 samorządów, które otrzymały największą liczbę punktów w tegorocznym badaniu i zyskało wyróżnienie „Gmina na 5!”.

(red), fot. nadesłane

20 maja podczas Forum Gmin na 5! ogłoszono wyniki badania przeprowadzonego przez

niezależny zespół ekspertów z Instytutu Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

Rypin

Będzie się działo!

Trwają przygotowania do tegorocznych Dni Rypina i Balonowego Pucharu Polski.

W minionym tygodniu w Urzędzie Miasta Rypin odbyły się robocze spotkania, podczas których omawiano szczegóły tych wydarzeń. Zaplanowano, że 24 czerwca, w święto patrona miasta św. Jana Chrzyciela, odbędzie się uroczysta sesja Rady Miasta Rypin oraz msza święta w intencji wszystkich mieszkańców. Pozostałe wydarzenia towarzyszące Dniom Rypina odbędą się w okresie

wakacyjnym, tj. od 10 do 11 lipca. W programie m. in. występy artystyczne, piknik rodzinny na sportowo oraz „Rypiński

Bieg Bosych Antków”. Gwiazdą tegorocznych Dni Rypina będzie wokalista znany z przeboju „Lubię być z nią” BARANOVSKI (Wojciech Baranowski).

To nie koniec atrakcji, gdyż w dniach od 7 do 11 lipca planowany jest również Balonowy Puchar Polski, czyli wyjątkowe wydarzenie, które na stałe wpisało się w kalendarz miejskich imprez. W programie nie zabraknie stałych punktów: przejazdu załóg balonowych z palnikami, nocnego pokazu balonów, czyli bajecznego i kolorowego widowiska oraz po-

rannych i wieczornych lotów do konkurencji, dzięki którym będziemy mogli podziwiać kolorowe balony unoszące się nad naszym miastem. Wydarzeniu towarzyszyć będzie Złot Food Trucków, czyli kulinarna uczta z potrawami z różnych zakątków świata.

Szczegółowe informacje dotyczące Dni Rypina i Balonowego Pucharu Polski już wkrótce na oficjalnych stronach Urzędu Miasta Rypin. Zapraszamy!

(ak),

fot. nadesłane

Rypin

Miasto bohaterem reportażu

Rypin został wyróżniony przez Polską Agencję Prasową i został bohaterem jednego z reportaży o funduszach unijnych.

Film o naszym mieście nagrywany był kilka tygodni temu i powstał w ramach projektu realizowanego przez Polską Agencję Prasową we współpracy z Parlamentem Europejskim. W reportażu pokazano jak zmieniło się oblicze naszego miasta, dzięki środkom Unii Europejskiej. Zaprezentowano jedno z ważniejszych inwestycji, zrealizowanych z dofinansowaniem unijnym, w tym m.in. Rypińskie Centrum Sportu, kompleksową modernizację Rypińskiego Domu Kultury oraz inwestycję zrealizowaną w Miej-

skim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej, czyli modernizację systemu ciepłowniczego.

Reportaż to ogromne wyróżnienie i jednocześnie promocja naszego miasta. Film o Rypinie dostępny jest na oficjalnych stronach PAP. Zachęcamy do oglądania:

<https://www.pap.pl/europa-p/886505%2Cburmistrz-rypina-fundusze-ue-absolutnie-zmieniaja-oblicze-naszego-miasta>

(red)

Gmina Rogowo

Zatrzymali pijanych rowerzystów

W Dzień Dziecka podwójnego pecha mieli dwaj mieszkańcy gminy Rogowo. Po spożyciu alkoholu wsiedli na rowery i jechali trochę zygżakiem...

Mężczyzn zauważył dzielnicowy pełniący służbę na swoim terenie. Zostali zatrzymani do kontroli i wylegitymowani oraz sprawdzono ich stan trzeźwości. Młodszy z nich, 31-letni, miał we krwi 2,5 promila alkoholu, natomiast starszy, 55-letni z promile.

Poruszanie się po publicznej drodze w stanie nietrzeźwości nie było jedyną przewiną obu panów. 31-latek miał zakaz kierowania rowerem wydany przez rypiński sąd, natomiast 55-latek był poszukiwa-

ny przez sąd w ławie celem odbycia kary pozbawienia wolności.

– Obaj mężczyźni zostaną ukarani za kierowanie rowerem w stanie nietrzeźwości, natomiast młodszy dodatkowo za naruszenie zakazu sądowego, za co grozi mu do 3 lat więzienia. Ponadto starszy po wykonanych czynnościach trafił do policyjnego aresztu, skąd zostanie odkonwojowany do zakładu karnego – informuje Komenda Powiatowa Policji w Rypinie.

(jd)

WPR Sp. z o. o.

Poszukuje współpracownika

Tygodników: CGD, CLI, CRY, CWA

(powiaty: golubsko-dobrzyński, lipnowski, rypiński, wąbrzeski)

z lekkim piórem, orientacją w tematyce samorządowej, społecznej, sportowej
możliwość pracy zdalnej i stacjonarnej

CV i próbny tekst należy przesłać na adres:
a.korpalski@wpr.info.pl

OGŁOSZENIE WŁASNE

Drogówka zebrała żniwo

POWIAT ▶ We wtorek 2 czerwca policjanci z Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego KPP w Rypinie włączyli się do ogólnopolskiej akcji polegającej na kaskadowym pomiarze prędkości

– Kontrole prowadziliśmy we współpracy z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Żurominie i Komendy Powiatowej Policji w Golubiu Dobrzyniu na drogach wojewódzkich nr 563 i 534. W tym samym czasie, ale w różnych miejscach, była mie-

rzona prędkość pojazdów. Poza tą akcją nasi policjanci codziennie sprawdzają zachowania kierowców na drogach w powiecie – wyjaśniła asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa KPP w Rypinie.

Celem akcji było egzekwowa-

nie od kierujących przestrzegania ograniczeń prędkości, a tym samym zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom ruchu drogowego i zapobieżenie zdarzeniom, zwłaszcza tym, które skutkują poważnymi obrażeniami czy śmiercią. Wyniki kaskadowego pomiaru prędkości nie napawają optymizmem. Na 31 skontrolowanych pojazdów 27 kierowców przekroczyło dozwoloną prędkość, za co zostali ukarani mandatami. Tym razem nikt nie stracił prawa jazdy.

Jak zgubna w skutkach bywa brawura na szosie, piszemy w osobnym artykule o wypadku w Puszczy Rządowej (strona 1.).

(jd), fot. ilustracyjne

Powiat

Posadź sosnę na wiosnę

Powiat Rypiński oraz Nadleśnictwo Skrwilno zapraszają wszystkich mieszkańców do wzięcia udziału w proekologicznej akcji „Posadź sosnę na wiosnę”.

W najbliższy piątek 11 czerwca w godzinach 10.00-12.00 przy ul. Nowy Rynek w Rypinie zostanie rozdanych 250 drzewek sosny, które będzie można zasać w przydomowych ogródkach.

– Realizujemy wiele zadań, które przyczyniają się do ochrony środowiska. Organizujemy konkursy wiedzy dla uczniów,

każda z gmin otrzymała mierniki jakości powietrza. Ponadto, co roku sadzimy około 500 drzew liściastych. Teraz przyszedł czas na akcję „Posadź sosnę na wiosnę” – informuje Starostwo Powiatowe w Rypinie.

Gdy zasadzone sosenki zmienią się w dorodne sosny, będzie można wykorzystać ich młode pędy na sporządzenie syropu.

Jest to doskonały i naturalny lek na przeziębienie, zapalenie gardła, grypę i dreszcze. Dodatkowo wzmacnia organizm, ma właściwości odkażające i bakteriobójcze. Uznawany jest za naturalny antybiotyk, zawiera też duże ilości witaminy C i soli mineralnych.

(jd)

Gmina Rypin

Karambol w Puszczy Rządowej

dokończenie ze str. 1

Było to renault megane, którym kierował 43-letni mieszkaniec Brodnicy. Trzy osoby z czterech, które znajdowały się w rozbitych samochodach, zostały odwiezione do szpitala. Domniemy

sprawca wypadku był trzeźwy – wyjaśniła asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa KPP w Rypinie.

Najbardziej ucierpiał kierowca audi, w którego samochód uderzyły pozostałe auta. Jeśli co

najmniej jeden uczestnik zdarzenia odniósł obrażenia, które powodują naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwające powyżej 7 dni, sprawca wypadku odpowie za swój czyn przed sądem.

Przez kilka godzin droga była zablokowana, policja zorganizowała objazdy. Usuwanie skutków wypadku zajęło strażakom ponad 4 godziny. Na miejscu zdarzenia pojawili się o 16.40, ostatni zastęp odjechał o 20.55.

W akcji ratunkowej brały udział dwa zastępy ratowniczo-gaśnicze z PSP z Rypina, OSP ze Skrwilna, dwa zespoły ratownictwa medycznego i policja.

(jd),

fot. OSP Skrwilno

Rypin

Co robiła policja w przedszkolu?

Uspokajamy, żadne dziecko tak nie narozrabiało, żeby konieczna była interwencja mundurowych. Tym razem chodziło o prewencję.

W środę 2 czerwca asp. sztab. Dorota Rupińska odwiedziła Bratki i Krokusy z Przedszkola Miejskiego nr 2 w Rypinie, a w poniedziałek 7 czerwca Fiołki i Irysy z tej samej placówki. Tematem obu spotkań było omówienie zasad bezpieczeństwa na drodze, głównie przy przechodzeniu przez jezdnię. Dzieci dowiedziały się również, w co powinien być wyposażony rower. Ważnym tematem było wytłumaczenie szkrabom, jak powinny się zachowywać w kontaktach z obcymi osobami.

– Systematycznie prowadzimy spotkania profilaktyczne z dziećmi, by przypominać im przepisy ruchu drogowego. Tym sposobem chcemy utrwalić w najmłodszych wiedzę na temat bezpiecznego poruszania się po drogach. One z uwagą nas wysłuchują i zadają dużo pytań. Chcą wiedzieć, jak zostać poli-

cjantem, opowiadają o swoich spotkaniach z funkcjonariuszami. Chętnie biorą udział w symulacji przekraczania jezdni na macie imitującej przejście dla pieszych. Uważam, że od najmłodszych lat powinno się uczyć dzieci bezpiecznych zachowań na drodze, w przedszkolu, w domu oraz co należy robić w sytuacji zagrożenia – wytłumaczyła, tym razem nam, Dorota Rupińska.

Na zakończenie każdego ze spotkań dzieci otrzymały odbłaskowe opaski. Dowolna placówka oświatowa z terenu powiatu może zwrócić się do rypińskiej policji i zaprosić funkcjonariusza zajmującego się profilaktyką społeczną na spotkanie. Mundurowi z KPP chętnie przyjadą, by poprowadzić z przedszkolakami czy uczniami zajęcia z bezpieczeństwa.

(jd), fot. KPP Rypin

Luzowanie obostrzeń i szczepienia dzieci

REGION/KRAJ ▶ Od 6 czerwca organizowane są wystawy, konferencje, wesela i uroczystości do 150 osób, otwarte są sale zabaw dla dzieci, a w transporcie zbiorowym można zajmować już 75 procent miejsc. W poniedziałek ruszyły także szczepienia dzieci od 12. roku życia

– Zmniejszyła się liczba zgonów, tygodniowo jest to już poniżej 100 (w skali kraju – red.) – informuje minister zdrowia Adam Niedzielski. – Najbardziej zmniejszenie intensywności epidemii koronawirusa widać w hospitalizacjach. Systematycznie maleją też zlecenia na testy covidowe. Sytuacja zdecydowanie poprawia się, a systematyczne luzowanie obostrzeń nie powoduje wzrostu zakażeń. Ściśle monitorujemy mutacje wirusa.

Dotychczas w kraju koronawirusem zakażyło się prawie 2,9 mln Polaków, zmarło z tego powodu blisko 75 tysięcy osób. W województwie kujawsko-pomorskim zakażyło się 180 tysięcy mieszkańców, zmarło 4700 pacjentów. Ostatnie dobowe wyniki

napawają nadzieją na poprawę, w naszym powiecie notuje się po kilka zakażeń, w województwie po kilkanaście, w kraju po kilkaset. Oznacza to również, że groźny koronawirus wciąż w środowisku jest i dlatego obowiązkowe jest noszenie maseczek w pomieszczeniach zamkniętych, miejscach kultu, na cmentarzach i wszędzie tam, gdzie pod chmurką przebywamy w tłumie, nie mogąc zachować dystansu.

– Zdecydowaliśmy się wprowadzić w pierwszym etapie stosunkowo niewielkie zmiany (od 6 do 25 czerwca – red.), a potem (od 26 czerwca do 31 sierpnia – red.) zmiany dotyczące okresu wakacyjnego – mówi minister Niedzielski. – Są to plany, które będą podlegać korektom w zależ-

ności od liczby zakażeń.

Od 6 czerwca można organizować targi, konferencje, wystawy, kongresy. W tego typu spotkaniach może uczestniczyć 1 osoba na 15 metrów kwadratowych. Ten limit obowiązuje także w otwartych po epidemicznej przerwie salach zabaw dla dzieci.

Imprezy w lokalach, wesela, zgromadzenia publiczne mogą odbywać się w gronie do 150 osób. W transporcie publicznym można zajmować 75 procent miejsc.

W sklepach, świątyniach i innych miejscach odbywania się masowych spotkań na jedną osobę musi przypadać 15 metrów kwadratowych.

– Do tych limitów nie są wliczane osoby zaszczepione – mówi minister Adam Niedzielski.

– Szczepienie zabezpiecza w bardzo dużym stopniu przed rozprzestrzenianiem się zakażenia, nawet w ponad 90 procentach. Uruchomiliśmy europejski certyfikat szczepień.

Szczepień w Polsce wykonano już ponad 21 milionów, w pełni zaszczepionych (dwie dawki preparatu) jest 8 milionów Polaków. Akcja szczepienna trwa, rejestrować się i szczepić mogą już wszyscy Polacy od 12. roku życia. Wystarczy zadzwonić pod numer 989 i umówić się w dogodnym miejscu i terminie. Szczepienia są bezpłatne i nie obowiązuje rejonizacja. Możemy zaszczepić się w dowolnym miejscu.

– Jest możliwy wydruk z kodem QR, a od 10 czerwca będzie też specjalna aplikacja – wyjaśnia

minister Niedzielski. – To na osobie zaszczepionej leży obowiązek udowodnienia, że jest się zaszczepionym. Organizator danej imprezy może sprawdzić dokument poświadczający szczepienie.

Dzieci od 12. roku życia szczepione są w obecności opiekuna prawnego lub rodzica, w przypadku wszystkich nieletnich wymagana jest zgoda opiekuna bądź rodzica na wykonanie szczepienia przeciw koronawirusowi.

Otwarte są kina, teatry, muzea, ośrodki kultury. Wszędzie tam należy zasłaniać nos i usta. o kolejnych, wakacyjnych zasadach sanitarnych poinformujemy w kolejnym numerze naszego tygodnika.

Lidia Jagielska

MATERIAŁ INFORMACYJNY

OSTATNIA PROSTA!

SENIORZE,

czy wiesz, że nadal trwają szczepienia przeciw COVID-19?

Co daje szczepionka?

Bezpieczeństwo, Zdrowie Twoje i Twoich bliskich
Swobodne podróżowanie, Otwarte kościoły, kina, teatry,
centra handlowe, Spotkania z rodziną i wnukami

Są tysiące powodów, by zaszczepić się przeciwko COVID-19. Jakie są Twoje?

– zachęcam, Marta Manowska

Zarejestruj się już dziś przez www.pacjent.gov.pl
lub pod numerem całodobowej infolinii: **989.**

#SZCZEPIMYSIĘ

Chroń siebie i bliskich.

W Starorypinie kopią nie tylko archeolodzy

RYPIN/GMINA RYPIN ▶ Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej prowadzi od lat badania archeologiczne w Starorypinie Prywatnym. Na rozległym terenie jest zespół stanowisk archeologicznych, w których znajdują się ślady średniowiecznego Rypina

Wiosną tego roku w Starorypinie Prywatnym pod kierunkiem Jadwigi Lewandowskiej dwukrotnie poszukiwano tropów przeszłości. Zostały znalezione cenne przedmioty: osetka, fragment nożyka, monety, unikalne ozdoby i części stroju. Wzbogacając muzealną kolekcję i trafią do naukowego obiegu.

Terenem wykopalisk zainteresowali się niestety również nieuprawnieni poszukiwacze, dewastując przy okazji starannie

prowadzone stanowiska archeologiczne. Wprawdzie mieszkańcy wsi zaprzyjaźnieni z archeologami przegonili intruzów ze swoich pól, ale pewne szkody zostały poczynione.

– Podczas tegorocznych prac zauważyliśmy w osadzie podgródowej dużą liczbę niezakopanych wkopów rabunkowych. Bywają również takie kazusy, że poszukiwacze posługujący się wykrywaczami metali w sposób bezmyślny niszczą wspólne dziedzictwo

kulturowe. Zabytki powinny być tak dla archeologa, historyka jak i detektorysty ważne nie tylko ze względu na wartość historyczną, ale przede wszystkim na swój kulturowy kontekst. Najistotniejsza jest rozmowa, współpraca różnych środowisk, a ponad wszystko odpowiedzialność za nasze wspólne dziedzictwo kulturowe. Warto przypomnieć, że penetracja stanowisk archeologicznych bez zgody konserwatora i opieki merytorycznej uprawnionych naukowców jest całkowicie zakazana i podlega karze – wyjaśnia archeolog Jadwiga Lewandowska z Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie.

W tegorocznych badaniach powierzchniowych w Starorypinie Prywatnym uczestniczyli członkowie Warmińsko-Mazurskiego Stowarzyszenia Historyczno-Kolekcjonerskiego.

– Bardzo dziękuję osobom ze stowarzyszenia za wspólnie spędzony czas pełen odpowiedzialnej pasji w odkrywaniu przeszłości, i w słońcu, i w deszczu – mówi Jadwiga Lewandowska.

(jd), fot. MZD w Rypinie

Skrwilno

Dzień Dziecka w ZS w Skrwilnie

W tym roku święto dzieci wyglądało zupełnie inaczej niż w latach poprzedzających pandemię, kiedy to z okazji 1 czerwca mieliśmy do wyboru mnóstwo atrakcyjnych imprez plenerowych.

To, że w tym roku Dzień Dziecka był inny, wcale oznacza, że był gorszy, czy mniej uroczysty. Długa izolacja spowodowała, że dzieci wcale nie potrzebują wielu prezentów, by poczuć się docenione, kochane i szczęśliwe. W tym czasie najcenniejszy jest dla nich kontakt

z rówieśnikami i możliwość wspólnych zabaw.

Tegoroczny Dzień Dziecka obchodzony był indywidualnie przez każdą klasę. Wychowawcy przygotowali najróżniejsze atrakcje dla swoich uczniów. Były rywalizacje sportowe, zajęcia kreatywności, wspólne

ognisko, wyjście na lody, wizyta w nadleśnictwie, dużo zabawy i śmiechu.

Prezent w postaci wspólnej zabawy okazał się najlepszym możliwym podarunkiem z okazji Dnia Dziecka.

(ak), fot. nadesłane

O bezpieczeństwie i patriotyzmie z generałem Packiem

RYPIN ➤ W środę 19 maja w Rypińskim Domu Kultury gościł generał Bogusław Pacek, który wręczył ufundowane przez siebie nagrody laureatom konkursu literackiego „Moje marzenie – bezpieczna Polska, bezpieczna ziemia rypińska”. Po uroczystości zaprosił uczniów klas mundurowych Zespołu Szkół nr 2 w Rypinie i Zespołu Szkół nr 4 w Nadrożu do debaty o bezpieczeństwie. W trakcie rozmowy został również poruszony temat patriotyzmu

– Czy czujecie się bezpieczni każdego dnia w domu, w szkole, czy czegoś się obawiacie? – zapytał generał.

Pierwsza osoba uważała, że czuje się bezpieczna, bo mamy nowoczesne wojsko, a służba zdrowia poradziła sobie z pandemią. Mniej przekonany był kolejny rozmówca:

– Mamy wprowadzić dobre wojsko, ale ze względu na sytuację izraelsko-palestyńską do wojny może dojść w każdej chwili, więc nie jesteśmy bezpieczni w stu procentach – przedstawił swoje stanowisko młody człowiek.

– O bezpieczeństwo należy dbać. Wprowadzić nie jest źle, nikt mnie kamieniami nie obrzuca, nikt mnie nie terroryzuje, nikt do mnie nie strzela, ale jak włączyć internet czy telewizję to momentami ciarki przechodzą. I tak sobie myślę, a jak to przyjdzie do Polski to może być różnie. Co możemy zrobić, żeby Polska była jeszcze bardziej bezpieczna? – dociekał generał Pacek.

– Powinniśmy przykładać dużą wagę do sytuacji osób w kryzysie, na przykład w pandemii, gdy zostaliśmy wyrzuceni na głęboką wodę. Warto byłoby być na takie sytuacje przygotowanym – padła odpowiedź, z którą prowadzący dyskusję się zgodził.

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

– To prawda, nie tylko konflikty zbrojne są zagrożeniem. Pandemii można porównać z małą wojną. W jej apogeum umierało 500, 600, 700 osób, więc po 10 dniach to było już kilka tysięcy ofiar. Obecnie w konfliktach zbrojnych już nie giną miliony. W Palestynie i Izraelu w sumie życie straciło 200 osób. Co może być jeszcze dużym zagrożeniem dla nas i ludzi na świecie? – zadał kolejne pytanie generał.

– Powinno się większą uwagę zwracać na ekologię – zauważył jeden z uczniów.

– Jeśli chodzi o politykę, to często widzimy na ulicach ludzi walczących o swoje prawa, również w Polsce. Myślę, że nasz kraj

potrzebuje większej tolerancji, nie tylko dla siebie, ale też dla ludzi z Afryki, którzy różnią się od nas wyglądem, ale wszystkie serca biją jednym rytmem – wyraziła swoją opinię jedna z dziewcząt.

– To bardzo ważne co powiedział. Spędziłem w Afryce półtora roku, w Czadzie, w samym środku tego kontynentu. Pojawił się więc nowy temat, bardzo trudny – imigranci. Nie wiem, czy zwróciliście uwagę na bunty we Francji. Czy imigranci mogą być zagrożeniem dla Polski?

– Uważam, że należy stopniowo wpuszczać przybyszów z innych krajów do nas. Z jednej strony jest dobrze, że u nas pracują i się osiedlają, ale może

wzrosnąć też zagrożenie terroryzmem – rozważał za i przeciw imigrantom jeden z uczniów.

Generał Pacek uznał, że imigranci są Polsce potrzebni. Jesteśmy krajem z bardzo niskim przyrostem naturalnym i gdyby nie przybysze z Ukrainy czy Białorusi nie miałby kto w Polsce pracować, chociażby na budowach. Tą drogą dyskusja potoczyła się w stronę patriotyzmu. Czym on jest? Bogusław Pacek jasno przedstawił swoją definicję patriotyzmu.

– To umiłowanie ojczyzny wyrażone słowem, myślą i czynami. Nie wystarczy deklarować patriotyzmu, co często zdarza się w oficjalnych wystąpieniach. Umiłowanie ojczyzny, na przy-

kład, wyraża się dobrą nauką. My za dużo mówimy o patriotyzmie na wojnie, o tym że być patriotą to zginąć za Polskę. Ojczyzna nie potrzebuje zabitych, ojczyzna potrzebuje dużej liczby pracujących, pomnażających jej dobro, czyniących ją piękną. Współczesny patriotyzm i współczesna ojczyzna czegoś innego oczekują. Mówi się, że Europa jest naszą ojczyzną. Czy zgadzacie się z tym? – padło kolejne niełatwe pytanie z ust generała.

– Dla mnie ojczyzną jest Polska, a nie cała Europa – stwierdziła jedna z osób biorąca udział w rozmowie.

– Jest też Polonia, która tworzy swoją małą ojczyznę w innych krajach – miał trochę inne stanowisko kolejny mówca.

– Uważam, że ojczyzna jest potrzebna, nawet gdy z niej wyjeżdżamy. Jeśli osiedlimy się w większym mieście, w innym kraju będziemy wracać myślami do Rypina. Do pierwszych związków, do kolegów z podstawówki, do miejsca, gdzie stawialiśmy pierwsze kroki, dostawialiśmy pierwsze lub gorsze oceny, mieliśmy swoją historię. To miejsce naszej młodości – podsumował dyskusję uczeń w mundurze.

Tekst i fot. (jd)

Sukces Agaty Małkińskiej z ZS nr 4 w Nadrożu

GMINA ROGOWO ➤ Uczennica klasy II Technikum Inżynierii, Środowiska i Melioracji w Zespole Szkół nr 4 w Nadrożu laureatką Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych w bloku ochrona i inżynieria środowiska

W dniach 28-29 maja 2021 roku na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy odbył się finał centralny XLIV 2020/2021 edycji Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych. W tegorocznym finale wzięło udział 207 uczniów szkół średnich prowadzących kształcenie w zakresie ogólnie rozumianego rolnictwa z ośmiu okręgów w Polsce.

Uczennica klasy II Technikum Inżynierii Środowiska i Melioracji Agata Małkińska zdobyła tytuł laureata, indeks na uczelnię wyższą i jest zwolniona z egzaminu zawodowego. Reprezentantka „czwórki” konkurowała z uczniami z dużych

miast takich jak Gdańsk, Gorzów Wielkopolski i Zielona Góra.

– Jadąc na olimpiadę, bardzo się stresowałam – mówi Agata. – Była to pierwsza olimpiada, w której brałam udział. Nie wiedziałam jak to będzie wyglądało i dodatkowo byłam najmłodszą uczestniczką. Kiedy dostałam arkusz, cały stres zniknął i skupiłam się na tym, żeby dobrze to napisać. Część praktyczna polegała na rozwiązaniu zadań terenowych: obliczanie spadku i wyznaczenie rzędnych punktu A i B.

Laureatka otrzymuje stypendium prezesa rady ministrów. W wolnym czasie Agata lubi czytać książki, spotykać się

z przyjaciółmi, jeździć na rowerze lub rolkach. Sukces uczennicy cieszy podwójnie, ponieważ technikum inżynierii środowiska w ZS 4 w Nadrożu funkcjonuje dopiero drugi rok. Jest to kierunek, który daje dużo praktycznych umiejętności przydatnych w późniejszej pracy zawodowej. Łączy w sobie elementy budownictwa, geodezji, hydrologii, meteorologii i ochrony środowiska.

Agatę do olimpiady przygotowywali nauczyciele przedmiotów zawodowych: mgr inż. Małgorzata Dunajska i mgr inż. Radosław Wiśniewski.

(ak),

fot. nadesłane

Rypin

Namalowali wiersz, dostali nagrody

Rypiński Dom Kultury w Dniu Dziecka ogłosił wyniki konkursu plastycznego „Wiersz kredką malowany”.

Jury w składzie: Agnieszka Szwanowska – instruktorka plastyki RDK-u, Justyna Motylewska – dyrektorka RDK-u i Paweł Manelski – kierownik ds. artystycznych i organizacyjnych RDK-u przyznało 9 równorzędnych nagród 5 również równorzędnych wyróżnień.

– Wprawdzie w tytule konkursu jest malowanie kredką, ale technika była dowolna. Określiśmy tylko format prac. „Wiersz kredką malowany” organizujemy mniej więcej w tym samym czasie co Konkurs Recytatorski Twórczości dla Dzieci. Oba cieszą się nieślabnącą popularnością, bo prawie każde dziecko lubi rysować i występować. Liczymy, że przy okazji tego typu konkursów zainteresu-

jemy najmłodszych poezją i spowodujemy, doskonalenie zdolności plastycznych dzieci – wyjaśnia Justyna Motylewska, szefowa RDK-u.

Zadaniem uczestników konkursu „Wiersz kredką malowany” było przeczytanie utworu poetyckiego adresowanego do dzieci i jego zilustrowanie. Prace laureatów i dodatkowo 30 obrazków innych uczestników zostaną pokazane na wystawie w Rypińskim Domu Kultury, którą można będzie zwiedzać od połowy czerwca.

Nagrodzeni

Maria Żółtowska, ZSP Radziki Duże, kl. VI, Maria Konopnicka „Kukułeczka”,

Filip Kaliszewski, SP Ostrowite, kl. I, Julian Tuwim „Rzepka”,

Karolina Romanowska, SP 3 Rypin, Julian Tuwim „Cuda i dziwy”,

Katarzyna Szynkiewicz, SP Trąbin, Bożena Janusik „Pejzaż”, Bartosz Gołębiowski, SP Trąbin, Joanna Papuzińska „Historia”, Zuzanna Kostrzewska, SP Nadroże, kl. I, Jan Brzechwa „Tańcowała igła z nitką”,

Szymon Gołębiowski, ZSP Radziki Duże, kl. o, Jan Brzechwa „Wiosenne porządki”,

Ignacy Krzeszewski, ZSP Radziki Duże, kl. II, Wanda Chotomska „Dlaczego cięle ogonem miele”,

Patrycja Kowalczyk, ZSP Radziki Duże, kl. I, Julian Tuwim „Wszystcy dla wszystkich”.

Wyróżnieni

Kacper Gmiński, SP 3 Rypin, kl. VII, Julian Tuwim „Lokomotywa”, Hanna Brokos, SP 3 Rypin, kl. VII, Jan Brzechwa „Leń”,

Tomasz Kruziński, SP Ugoszcz, lat 12, Danuta Gellner „Las”,

Szymon Sieklicki, SP 3 Rypin, kl. IV, Jan Brzechwa „Kaczka Dziwaczka”,

Kacper Tucholski, SP Radzynek, Maria Konopnicka „Kukułeczka”.

Nagrody można odbierać w Rypińskim Domu Kultury, ul. Warszawska 8 w godzinach 8.00-15.00.

(jd), fot. RDK

Skrwilno

Sukces Julii Kolczyńskiej

W roku szkolnym 2020/2021 dwie uczennice Szkoły Podstawowej im. A. Mickiewicza w Skrwilnie: Julia Kolczyńska i Karina Rybinkowska wzięły udział w Regionalnym Konkursie Wiedzy o Samorządzie Terytorialnym organizowanym przez sejmik województwa kujawsko-pomorskiego.

Uczennice pisały esej i przygotowywały prezentacje multimedialne na jeden z trzech tematów. Julia wybrała temat: Samorząd terytorialny w czasach pandemii czyli o tym jak samorządy różnych szczebli radzą sobie z koronawirusem (covid-19). Jakie działania podejmują, by chronić mieszkańców, ale też jak same radzą sobie z ograniczeniami spowodowanymi przez pande-

mię? Karina: E-edukacja w czasie pandemii, pozytywne i negatywne strony.

Komisja przyznała trzy nagrody oraz 7 wyróżnień. Julia Kolczyńska uzyskała wyróżnienie. Wręczenie nagród odbędzie się w czerwcu w urzędzie marszałkowskim. Gratulujemy Julce i życzymy dalszych sukcesów.

(ak), fot. nadesłane

Ziemia dobrzyńska w poezji i prozie

REGION ▶ Maciej Mandykowski vel Bończa w kategorii poezja i Czesława Krystyna Chojnicka w kategorii proza zwyciężyli w otwartym konkursie literacko-poetyckim zorganizowanym przez Dobrzyńskie Towarzystwo Naukowe z okazji 730-lecia ziemi dobrzyńskiej

2021 rok to czas szczególnie ważny dla miłośników ziemi dobrzyńskiej i jej znawców. Okazją do zgłębienia wiedzy i podzielenia się posiadanymi wiadomościami w formie pięknego polskiego słowa był konkurs literacko-poetycki zorganizowany przez Dobrzyńskie Towarzystwo Naukowe z okazji jubileuszu 730-lecia utworzenia ziemi dobrzyńskiej jako samodzielnej jednostki administracyjnej. W 1291 roku bowiem książę dobrzyński Siemowit I Kazimierzowicz, ojciec księcia dobrzyńskiego i łęczyckiego, prawodawcy Lipna i Rypina, Władysława Garbacz (Garbatego) wydał pierwszy, znany obecnie dokument, jakim było nadanie immunitetu i 12 lat wolnizny dla nowej wsi biskupów kujawskich Kuzki, przygotowany przez kanclerza książęcego Mikołaja, kanonika płockiego i prokuratora dobrzyńskiego.

I to właśnie tę datę, rok 1291, uznaje się za rok narodzin ziemi dobrzyńskiej mimo, że oddzielne

Księstwo Dobrzyńskie istniało już od 1267 roku. Nie posiadało ono jednak rangi ziemi w znaczeniu administracji średniowiecznej. Księstwo dobrzyńskie za czasów Siemowita obejmowało kasztelanie rypińską i dobrzyńską. Dla uczczenia tej ważnej historycznie i tożsamościowo-mentalnie daty zarząd Dobrzyńskiego Towarzystwa Naukowego zorganizował konkurs „Rewerans Dobrej Ziemi” na wiersze i utwory prozatorskie o tematyce związanej z historią ziemi dobrzyńskiej, wojnami, powstaniem, bitwami, miejscami, osobami, zdarzeniami, kulturą, tożsamością, pięknem, krajobrazem, zabytkami, świątyniami.

– Ziemię dobrzyńską nazywamy dobrą ziemią, bo tu mieszkają dobrzy ludzie – podkreślał prof. dr hab. Mirosław Krajewski w czasie promocji swojego dzieła „Klejnoty ziemi dobrzyńskiej”. – Jest to jedyna kraina w Polsce obwiedziona siedmioma rzekami. Nie znajdziemy innej krainy hi-

storyczno-geograficznej, która ma w pełni naturalne granice. Do niedawna encyklopedia internetowa podawała niesłusznie, że ziemia dobrzyńska zawarta jest w trzech rzekach, ale upartym trzeba być i poprawiliśmy to. Siedem to jest liczba najszcześniejsza, nam stworzyła siedem rzek.

I o tej właśnie dobrej ziemi, ziemi dobrzyńskiej w jej 730. urodziny pisali literaci uczestniczący w konkursie. Komisja konkursowa wybrała najlepsze prace i nagrodziła ich autorów.

Maciej Mandykowski vel Bończa z Legionowa zwyciężył w kategorii poezja za utwór „Dobra ziemia” (rys historyczny w formie poematu). Drugie miejsce zajęli: Dariusz Chrobak z Czernikowa za utwór „Matka Boska Skępska”, Jolanta Motylińska z Brodnicy za utwór „Nawojka – znaczy dobry wojownik”, a na trzecim stopniu konkursowego podium znaleźli się: Agnieszka Jabłońska z Kawęczyna za utwór „Ballada o Jerzym

Pieszkańskim”, Henryk Osiński z Kikoła za utwór „Mojej dobrzyńskiej ziemi”, Jacek Szablewski z Rypina za utwór „Błogosławion bądź, o Panie (dobrzyńska ziemia)”.

Wyróżnienia w tej kategorii jurorzy przyznali: Czesławie Krystynie Chojnickiej z Jastrzębia w gminie Lipno za utwór „Wiatr nad Nietrzebą”, Dariuszowi Chrobakowi z Czernikowa za utwór „Historia sztuki ziemi dobrzyńskiej w zarysie”, Monice Kozickiej z Woli w gminie Kikół za „Karmelicką świątynię” (w Trutowie), Maciejowi Henrykowi Modzelewskiemu z Białobrzegów koło Warszawy za „Ziemię dobrzyńską – historię z dwiema koronami”, Annie Piliszewskiej (Wieliczce) za utwór „Nawojka”, Zbigniewowi Żuchowskiemu z Wąpielska za utwór „Credo”.

W kategorii proza zwyciężyła Czesława Krystyna Chojnicka z Jastrzębia w gminie Lipno za wiersz „Kocham, lubię, szanuję”. Drugie miejsce komisja konkursowa przy-

znała Ninie Jabłońskiej z Kawęczyna za utwór „Kronika myszki Piszki”, a trzecie miejsce Zbigniewowi Żuchowskiemu z Wąpielska za utwór „Zapumniana mowa” (pisownia odautorska).

Nagrodzeni i wyróżnienie uczestnicy konkursu „Rewerans Dobrej Ziemi” otrzymają pamiątkowe dyplomy. Wszystkie prace natomiast zostaną opublikowane w książce „Rewerans Dobrej Ziemi”, która ukaże się do końca września 2021 roku. Laureaci głównych miejsc otrzymają tę publikację w formie nagrody w dwóch egzemplarzach, a wyróżnienie w jednym egzemplarzu. Album uczestników konkursu ogłoszony będzie w XIV tomie „Rocznika dobrzyńskiego”, którego promocja odbędzie się we wrześniu bieżącego roku.

Laureatom gratulujemy lekiego pióra i miłości do dobrej ziemi, a organizatorom konkursu nieustającej chęci promowania i odkrywania ziemi dobrzyńskiej.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Skrwilno

Uczniowie zostali recenzentami literatury

Każdy ma ulubioną książkę. Ja też! Pod takim hasłem biblioteka szkolna Zespołu Szkół w Skrwilnie zorganizowała w roku szkolnym 2020/2021 konkurs czytelniczy dla klas VI-VIII na najlepszą recenzję książki.

Głównymi celami konkursu były: promocja czytelnictwa, zachęcenie uczestników konkursu do aktywności twórczej i próby własnej interpretacji tekstu, zachęcenie uczniów do tworzenia tekstów krytyczno-literackich jako doskonałej formy ekspresji własnych opinii i refleksji. Zadaniem uczestników było napisanie recenzji książki wybranej z listy zaproponowanej przez bibliotekę.

Recenzja musiała zawierać

minimum 10 zdań i nie mogła zawierać treści skopiowanych. Zadaniem komisji konkursowej była ocena zgodności treści recenzji z treścią książki oraz sposób zachęcenia czytelników do przeczytania książki. Wyniki konkursu: I miejsce: Błażej Kowalski, II miejsce: Weronika Wojciechowska, III miejsce: Kornelia Wysakowska. Autorzy najwyższej ocenionych prac otrzymali nagrody rzeczowe i dyplomy.

(ak), fot. nadesłane

Dzień Dziecka w Stępowie

GMINA RYPIN ▶ 1 czerwca to święto wszystkich dzieci na całym świecie. Ten dzień w Szkole Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie w Stępowie upłynął w wyjątkowej atmosferze

Uczniowie tegoroczny Dzień Dziecka spędzili na sportowo. Rywalizowali między sobą w wielu ciekawych, często zabawnych

konkurencjach. Dzieci startowały m.in. w biegu w workach oraz slalomie piłkarskim. Po wyczerpujących atrakcjach czekał na

uczniów oprócz kiełbasek słodki poczęstunek.

– W związku z powrotem uczniów do nauki stacjonarnej postanowiliśmy zorganizować obchody Dnia Dziecka. Dzięki radzie rodziców za inicjatywę wspólnego grillowania, słodki poczęstunek i obecność podczas naszego pikniku – mówi Sławomir Malinowski, dyrektor szkoły w Stępowie.

Dzień Dziecka ustanowiony został w 1954 przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) dla upowszechniania ideałów i celów dotyczących praw dziecka zawartych w Karcie Narodów Zjednoczonych.

(AdWo),
fot. nadesłane

Gmina Rypin

Warsztaty z wyzwaniem

Czwartoklasiści ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach wzięli udział w dwóch spotkaniach zorganizowanych w ramach programu „PROJEKTOR – wolontariat studencki”.

Celem programu jest aktywizacja i przeciwdziałanie wykluczeniu dzieci i młodzieży z małych miasteczek i wsi w całej Polsce poprzez rozwijanie ich pasji i zainteresowań, odkrywanie talentów i potencjału drzemącego zarówno w studentach jak i w uczestnikach projektów. Wolontariuszami są studenci rozmaitych kierunków, z różnych uczelni na terenie całego kraju. Wolontariusze realizują

zarówno projekty systematyczne (odbywające się w trakcie roku szkolnego), jak też wakacyjne i feryjne.

Zajęcia charakteryzuje różnorodność tematyki oraz fakt, że studenci sami są twórcami i realizatorami swoich pomysłów. – Udział w zajęciach pozwolił dzieciom stworzyć warunki do samodzielnego zrozumienia problemów współczesnego świata. Uczniowie wykazali się pomysło-

wością, kreatywnością i znajomością zasad korzystania z mediów – mówi opiekun szkolnej grupy warsztatowej, nauczycielka matematyki Aneta Rumińska.

„PROJEKTOR – wolontariat studencki” to program realizowany przez Fundację Edukacyjną Przedsiębiorczości, którego autorem i fundatorem jest Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności.

(AdWo), fot. nadesłane

Ze szkolnej ławy

XX WIEK ▶ Każdy z nas spędził w szkole długie lata. Naznaczone były walką o oceny, pierwszymi bójkami, miłościami i łzami. Niestety w polskiej szkole małą wagę przywiązywało się do samych ławek i krzeseł. Przed II wojną światową było nieco inaczej. Dopracowano nawet kilka ciekawych modeli ławek, które z powodzeniem mogłyby służyć dzieciom dzisiaj

Charakterystyczne ławy wykorzystywano już w średniowieczu. Siadali w nich żacy na uniwersytetach oraz mnisi w klasztorach skryptoriach, by z wielką cierpliwością przepisywać opasłe księgi. W okresie II Rzeczypospolitej przedstawiciele świata nauki apelowali:

– Surowy i koślawy wygląd ław szkolnych nie może obudzić lepszych uczuć w dzieciach – uczucia schludności, ładu i piękna. Dalej ta ławka, która tak jest niewygodna, tak dziecku dokucza, że staje się prawie narzędziem tortur, nie może mu przecież być miłą.

Niestety obecne ławki szkolne często także bywają niedostosowane do uczniów. Po licznych reformach szkołom trudno dopasować odpowiednie meble, zresztą są one nijakie, ponieważ projektanci nie proponują niczego ciekawego.

W przedwojennych szkołach

przeważały rekinacyjne siedziska w ławce Lorenza. Był to uznany popularyzator higieny, który opracował ciekawe siedzisko pozwalające

zachować odpowiednią sylwetkę dziecka. Ławki szkolne miały blat ulokowany pod kątem, by ułatwić uczniom pisanie i nie wymuszać nadmiernego pochylania się. Stara zasada głosiła, że najlepiej rozpoznać pismo lub druk kiedy oczy ustawione są prostopadle do płaszczyzny książki lub zeszytu. Podobnie gdy czytamy książki, to lepiej trzymać je w dłoniach niż położyć na stole i pochylać się nad nimi.

Normą na przedwojennej lekcji było przerywanie pisania, wstawanie z ławek i wykonywanie ćwiczeń. Chodziło o to, by zbyt długo nie utrzymywać dzieci w jednej postawie. Jeśli już dzieci zajmowały się pisaniem, wówczas wymagano nienagannej pozycji.

W przedwojennej Polsce naliczono 200 typów ławek szkolnych. W szkołach miejskich stawiano na system ławek Rettinga. Był to

ławki dwumiejscowe. Każde dziecko miało swoje oparcie i podnóżek. Nie służył on tylko do wygod. Chodziło o to, by dziecięce stopy znalazły izolację od zimnej podłogi. Szkolne podłogi były przed wojną bardzo problematyczne. Izby lekcyjne często mieściły się w zwykłych wiejskich domach. Czasami brakowało w nich nawet podłóg.

O ile w XIX wieku ławki szkolne były symbolem prestiżu szkoły, o tyle po II wojnie światowej zaczęto odchodzić od dużych drewnianych konstrukcji. Starano się w ogóle wyrzucić ławki szkolne z systemu oświaty, ponieważ miały one tłumić aktywność dzieci. Nie jest to nowość, bo już w 1931 roku doktor J. Mirski pisał:

– Mamy przed sobą dwa światy, oddzielone jak gdyby niegłębią przepaści tego skrawka przestrzeni klasowej między „katedrą”, a systemem ławek, nauczycielem, a uczniami. Kto z nas, jako uczeń, nie przekraczał tej „rampy” z uczuciem zgrozy lub nabożnego lęku! Tu oto, na tej idealnej linii granicznej balansuje cała mądrość pedagogiczna „starej” szkoły z jej klasą, katedrą i ławkami.

Jak widać ławka to nieodłączny element szkół. Szkoda tylko, że te współczesne są tak bez wyrazu.

(pw)

XX wiek

Poszukiwacze skarbów

Poszukiwania skarbów ukrytych pod ziemią to domena archeologów. W naszym regionie badania archeologiczne ruszyły intensywnie w latach powojennych.

Jako pierwsi zabytkami archeologicznymi zaczęli interesować się na terenie ziem chełmińskiej działacze Toruńskiego Towarzystwa Naukowego. Dbali oni o to, by każde znalezione w polu monety, stare naczynia i inne artefakty nie były sprzedawane, a gromadzone. Publikowali także wyniki badań. Powstała także mapa zabytków archeologicznych Pomorza. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości badaniami archeologicznymi zajęło się Muzeum Miejskie w Toruniu. Środki były jednak bardzo szczupłe, więc wielu badań w terenie nie udało się wykonać.

Po II wojnie światowej powstał Uniwersytet Mikołaja Kopernika oraz tamtejsza Katedra Archeologii. Cały

czas działali jednak także miejscowi entuzjaści historii. Jednym z nich był Ziemowit Maślanka, który ocalił odkryty w Prusach koło Wąbrzeźna grób z okresu kultury łużyckiej.

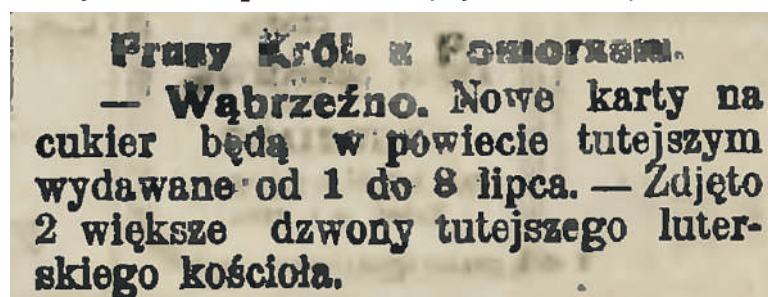
W 1963 roku archeolodzy przebadali przypadkowo odkrytą osadę w Pluskowosach koło Kowalewa. W lecie tego roku archeolodzy odwiedzili także Radzyń Chełmiński i badali wczesnośredniowieczne grodzisko. Na przedzamczu odkryto nawet kamienne fundamenty zewnętrznego przedzamcza. Archeolodzy działają systematycznie od zakończenia II wojny światowej, a jednak na naszych terenach jest wciąż wiele skarbów, które czekają na odkrycie.

(pw)

XX wiek

Wojenna codzienność

Urywki prasowe z Gazety Toruńskiej z 1917 roku pokazują jak wyglądała codzienność mieszkańców naszych okolic podczas I wojny światowej.

Na porządku dziennym były kartki na cukier. W Wąbrzeźnie wydawano je w urzędach przez pierwszy tydzień każdego miesiąca. W 1917 roku, gdy zaczęło brakować odpowiednich metali do produkcji armat, z wieży kościoła ewangelickiego w Wąbrzeźnie ściągnięto dwa dzwony. Podobny los spotykał także dzwony w innych miejscowościach.

W czasie wojny kwitły czarny rynek. Gwałtownie rosły ceny masła i mięsa. Cukier był prawie niedostępny. Prawdziwa kawa pod koniec wojny była istnym luksusem. Zamiast niej wprowadzano kawę zbożową. Dla rolników czas wojny oznaczał obowiązki dostarczania części płodów rolnych do urzędów. Żywność następnie dysponowa-

no na front. Ceny urzędowe były niskie, więc rolnikom nie spieszyło się z takim biznesem.

Sądy karały nawet gospodarzy za to, że sprzedawali urzędowi aprowizacyjnym płody rolne po cenach wyższych niż urzędowe. Najciekawszy przypadek dotyczył gospodarza Tempeskiego ze Srebnik pod Kowalewem. Sprzedał on 377 centnarów brukwi do urzędu za 3,25 marki za centnar. Cena urzędowa wynosiła wprawdzie 2,50 marki, ale gospodarz przyjął to, co dali mu błędnie urzędnicy. Mimo to sąd w Kowalewie skazał go na 300 marek grzywny lub 30 dni więzienia. Sędzia uznał, że rolnik nie powinien być brać za dostawę więcej niż przewidują przepisy.

(pw)

XX wiek

Szkolna w centrum miasta

Shul Gessl w języku jidysz, którym posługiwali się żydowscy obywatele Polski, oznaczało tyle co „ulica szkolna”. Dla Żydów z Dobrzynia ul. Szkolna nie kojarzyła się ze szkołą, ale z budynkiem na jej samym końcu, czyli synagogą.

Wzdłuż ulicy mieściły się dobrzyńskie chedery, czyli rodzaje szkół religijnych. Uczęszczały do nich żydowskie dzieci. Michl'e Plotniarz-Shlesinger, mieszkaniec przedwojennej Dobrzynia w swoich wspomnieniach zapisał: – Ominięcie ulicy Szkolnej było niemożliwe. Było to centrum miasta. Wciąż widzę przed oczami te tłumy, te dzieci z kurami pod pachą. Wybierali się do rzeźni, która mieściła się też przy tej ulicy.

Przy Szkolnej oprócz rzeźni znajdowały się sklepy mięsne,

a na końcu ścieżka prowadząca nad Drwęcę. W upalne dni wielu mieszkańców miasteczka szło tamtędy, by zaznać kąpieli w rzece. Ulicę wieńczyło wzgórze. Na jego szczycie stał niepozorny domek. Mieszkał w nim szewc – Mosze Krajaneck. Zgarbiony mężczyzna z długą siwą brodą był pierwszym, który odwiedzał rankiem synagogę. Mosze doczekał czterech synów. Wszyscy zostali przeznaczeni na szewców, chociaż później zmienili fach.

Większość mieszkańców ul. Szkolnej stanowili robotnicy.

Było także kilka bogatszych rodzin. Należały do nich sklepy. Najbardziej znanym mieszkańcem ul. Szkolnej był Efraim Grana, który zarządzał księgarnią. Jak dodaje Michl'e Plotniarz-Shlesinger ulica Szkolna miała także nietypową właściwość. Nigdy nie szło nią przejść bez brudzenia obuwia. Latem buty pokrywała gruba warstwa kurzu, zimą błota. Działo się tak dlatego, że do wybuchu II wojny światowej ulica nie została pokryta brukiem.

(pw)

Pomorscy książęta

ŚREDNIOWIECZE ▶ Pomorze Zachodnie w średniowieczu oraz w czasach nowożytnych zarządzane było przez ród Gryfitów. Co ciekawe jeden z jego przedstawicieli zasiadał na połączonym tronie duńsko-szwedzko-norweskim. Przybliżamy historię pomorskich książąt

Koronacja Eryka na władcę krajów skandynawskich

Geneza rodu Gryfitów nie jest do końca znana. Byli oni na pewno pochodzenia słowiańskiego. Istnieje jednak kilka hipotez dotyczących ich korzeni. Jedne wskazują na to, że byli oni spokrewnieni z Piastami. Inne, że mieli wspólnego przodka z dynastii Sobiesławiców lub byli potomkami Świętobora. Jan Długosz twierdził, że wywodzili się z małopolskiego rodu Świebodziców. Siedemnastowieczna tradycja rodowa odwoływała się do legendarnego i miejscowego Gryphusa lub Baltusa jako pierwszego przedstawiciela rodu. Drzewo genealogiczne zamieszczone na Mapie Lubinusa wskazuje na Świętobora jako pierwszego Gryfite.

Za historycznego protoplastę dynastii uważa się Warcisława I, który był księciem plemiennym związanym z grodami nad Parsętą – Białogardem i Budzistowem. To jego w latach 1120–1123 Bolesław

I zapoczątkował zbliżenie dynastii z Piastami wielkopolskimi, poślubiając córkę Mieszka III Starego – Anastazję. Był również zmuszony odierać najazdy Duńczyków. W 1185 roku stał się ich lennikiem.

Po zrzuceniu zależności duńskiej na początku XIII wieku Gryfici zostali wolą cesarza Fryderyka II zmuszeni uznać zależność od margrabiów brandenburskich. Rządy objął w tym czasie bardzo energiczny Barnim I, któremu udało się odeprzeć zapędy Brandenburgii oraz ponownie zjednoczyć całe Pomorze Zachodnie. Nie zapobiegł on jednak kolejnemu podziałowi dzielnicowemu Pomorza Zachodniego, które po jego śmierci rozpadło się na dwa organizmy państwowe: księstwo wołoskie i księstwo szczecińskie. Dalsze podziały i liczba męskich członków rodu w XIV wieku w linii wołoskiej spowodowały, że księstwo wołoskie dzielo-

no jeszcze kilkakrotnie. W 1331 roku książę szczeciński Barnim III Wielki chcąc oddzielić się od wpływów Brandenburgii, oddał się pod opiekę papieża. Książęta wołoscy natomiast, aby wzmocnić swój prestiż międzyrodowy, zaczęli szukać sojuszu z nowo odrodzonym Królestwem Polskim Władysława I Łokietka.

Bliskie kontakty z królami polskimi z dynastii Piastów spowodowały, że przed Gryfitami otworzyła się szansa objęcia tronu w Królestwie Polskim po śmierci Kazimierza III Wielkiego. Desygnowany na następcę Kazimierz IV zwany Każkiem, został jako wnuk polskiego monarchy przez niego adoptowany oraz otrzymał wiele nadań, które pozwalały mu konkurować z Andegawenami i otwierały przed nim realne szanse uzyskania korony po Ludwiku Węgierskim.

Koronę królewską zdobył jednak inny Gryfita, Eryk Pomorski, który w 1397 roku zasiadł na połączonych tronach: duńskim, norweskim i szwedzkim jako przywódca unii kalmarskiej i spadkobierca po kądzieli duńskiej dynastii Estryseniów. Rządy Eryka Pomorskiego w Skandynawii zakończyły się dla niego niepomyślnie, gdyż został zdeponizowany w połowie XV wieku we wszystkich trzech królestwach.

W tymże wieku Gryfici uczestniczyli w wojnie polsko-krzyżackiej. Zarówno linia wo-

łoska jak i linia szczecińska lawirowały między zakonem krzyżackim, a królem polskim Władysławem II Jagiełłą, wspierając politycznie to jedną, to drugą stronę. W czasie wojny trzynastoletniej takie zabiegi dyplomatyczne przyniosły księciu Erykowi II nabytki terytorialne w postaci ziemi lęborsko-bytowskiej.

Pod koniec XV wieku nad dynastią zawisła groźba wygaśnięcia rodu. W 1478 roku umarł bezpotomnie książę rugijski i wołoski Warcisław X. Wcześniej wygasła na Ottonie III linia szczecińska. Jedynym przedstawicielem dynastii w linii męskiej pozostał syn Eryka II, książę Bogusław X. Dzięki zbliżeniu z Królestwem Polskim (małżeństwo z Anną Jagiellonką), a później ze Świętym Cesarstwem Rzymskim nie dopuścił on do przyłączenia Pomorza Zachodniego do Brandenburgii. Przeprowadził gruntowną reformę skarbową, administracyjną i wojskową. Umocnił wewnętrznie Pomorze, tworząc z niego jeden organizm państwowy. Doczekał się również licznego potomstwa, które zapewniło ciągłość dynastii.

Następcy Bogusława X, Barnim IX Pobożny i Jerzy I wspierali rozwój gospodarczy księstwa. Po 1525 roku mimo wprowadzenia edyktu wormackiego zaczęli również tolerować luteranizm. W roku 1534 zdecydowali się na sejmie w Trzebiatowie przyjąć

luteranizm jako religię państwową obowiązującą na Pomorzu Zachodnim. Reformacja zaważyła na polityce dynastycznej książąt. Gryfici przystąpili do unii szmalckaldzkiej. Żenili się z przedstawicielkami książęcych rodów Wettynów, Welfów i Hohenzollernów. Mimo tego, że księstwo leżało na uboczu, znacznie rozwinęło się gospodarczo i kulturalnie. Nie uniknęło jednak zniszczenia podczas wojny trzydziestoletniej w pierwszej połowie XVII wieku.

Pod koniec XVI wieku ród zaczął wygasać. Książę Bogusław XIII wprawdzie doczekał się synów, lecz już żaden z nich nie doczekał się potomstwa. Ostatni męski przedstawiciel Gryfitów – Bogusław XIV na krótko przed śmiercią musiał znosić uciążliwość okupacji Pomorza Zachodniego przez wojska cesarskie Wallensteina, a później nie mając szans na obronę, uznać protektorat Szwecji.

Bogusław XIV zmarł w 1637 roku, nie mając żadnej realnej władzy w swoim państwie. Jego księstwo na mocy układów dynastycznych z Grimnitz z 1529 roku miało przypaść Hohenzollernom. Zostało jednak podzielone na dwie strefy okupacyjne: szwedzką i brandenburską. Ostatnią przedstawicielką dynastii była księżna słupska Anna de Croÿ, córka Bogusława XIII. Zmarła w 1660 roku.

**Opr. (Szyw),
Fot. domena publiczna**

Średniowiecze

Wojewodowie w Kowalewie

Starosta kowalewski był w I Rzeczypospolitej jednocześnie wojewodą chełmińskim. Na zamku kowalewskim odbywały się sądy grodzkie, na które przyjeżdżała szlachta z całej Ziemi Chełmińskiej.

Przyłączenie do Polski po wojnie trzynastoletniej Prus Królewskich spowodowało zmiany administracyjne w Ziemi Chełmińskiej. Komturstwa krzyżackie zostały przekształcone w starostwa niegrodowe, których właścicielem był król. On przekazywał administrację starości – tenutariuszowi. Pierwszym starostą kowalewskim został Gabriel Barzyński, wojewoda chełmiński, który otrzymał miasto Kowalewo oraz przyległe ziemie od króla Kazimierza Jagiellończyka. Do starostwa kowalewskiego należały oprócz miasta wsie: Bielsk, Sierakowo, Pływaczewo; młyny: Gapa, Struż, Krupka; fol-

warki zamkowe i Szychowo.

Kolejnymi starostami kowalewskimi byli Czesi, a dokładniej rodzina wywodząca się z Ledecza. Na zamku zasiadali: Ulryk Czerwonka, Waclaw Czerwonka, Jan Czerwonka oraz jego syn Tomasz, który nie pisał się jednak Czerwonka. Kolejny starosta również wywodzący się z Ledecza określał się jako Feliks Kowalewski.

W 1551 roku starostą kowalewskim został dworzan króla Jan Plemięcki, który wykupił starostwo z rąk Łukasza z Ledecza. Plemięcki ożenił się z Barbarą Czemy, córką Achacego Czemy, wojewody malborskiego. Po Janie

starostwie przejęli kolejno jego synowie. Najpierw Achacy, później jego brat Jan.

Ostatnim starostą był Maciej Niemojewski, który pełnił tę funkcję w latach 1611–1625. Za jego panowania urząd starosty kowalewskiego został połączony z urzędem wojewody chełmińskiego. Tym samym starostwo zostało przydzielone wojewodzie jako jego uposażenie służbowe. Na zamku odbywały się sądy grodzkie.

Przez szereg lat posłowie Prus Królewskich próbowali przenieść sądy grodzkie z Kowalewa do Radzyna, Grudziądza i Brodnicy, jednak mimo zgody sejmiku i

Ostatni wojewoda z Kowalewa

Franciszek Stanisław Kostka Hutten-Czapski herbu Leliwa urodził się w 1725 roku. Był synem Ignacego i Teofili z Konopackich Czapskiej. Tym samym został również dziedzicem majątku rodzinnego w Rynkówce.

Na sejmie koronacyjnym 1764 roku wyznaczony został z Senatu do Asesorii Koronnej. Od 1752 roku był podkomorzym a następnie kasztelanem chełmińskim (od 1762 roku). Cztery lata później został jednocześnie starostą kowalewskim – wojewodą chełmińskim. W 1772 roku pojął za żonę Weronikę Radziwiłłównę, która wniosła mu w wianie majątek w Stańkowie pod Mińskiem Litewskim. Był członkiem konfederacji Sejmu Czteroletniego. Pełnił również funkcję sędziego sejmowego z Senatu z Prowincji Wielkoolskiej w 1791 roku.

Był trzykrotnie żonaty. Dochował się czworga dzieci. Jednym z jego synów był Stanisław Hutten-Czapski.

Zmarł w 1802 roku. Pochowany został w Warszawie na dawnym cmentarzu Świętokrzyskim na Koszykach.

króla proces ten przesuwano w latach. Wojewodami i jednocześnie starostami byli przedstawiciele zamożnych rodów Pomorza i Wielkopolski. W Kowalewie rezydowali między innymi Działyńscy, Czapscy, Bielińscy. W

1772 roku Franciszek Stanisław Kostka Hutten-Czapski, ostatni wojewoda chełmiński i starosta kowalewski, złożył przysięgę wierności królowi pruskiemu.

Szymon Wiśniewski

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto

Autokasacja/demontaż

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Nieruchomości

Kupię mały domek w Dębowej Łące i okolicach tel. 609 084 157

Mieszkania

Sprzedam Mieszkanie 35 m², Rynek 16 Golub-Dobrzyń, 668-216-772

Praca

Operator maszyn - Pracownik Produkcji. Atrakcyjne warunki zatrudnienia. Alpha Dam Sp. z o.o., 87-207 Dębowa Łąka, e-mail: info@alphadam.com tel. 56 646 2007

Rolnictwo

Zwierzęta

SKUP TRZODY CHLEWNEJ I BYDŁA!!! ATRAKCYJNE CENY, KRÓTKIE TERMINY PŁATNOŚCI, SZYBKI ODBIOR Z DOMU. TEL. 797 902 800

Kurczaki brojlery do uboju, 12 Czerwca Kowalewo-Pomorskie tel. 693110176

Inne

Sprzedam: ciągnik c-355 w dobrym stanie- rejestrwany, oraz opryskiwacz zawieszany 600l., oraz ładowacz hydrauliczny ciągnikowy do załadunku bigbagów. Tel. 693-361-206

Sprzedam Śrutownik bąk silnik 7,5 kw, i dwie klatki porodowe dla macior 664896441

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Piłsudskiego 19
87-500 Rypin
tel. 54 230 82 00
tel. 54 230 82 05
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
tel. 54 280 24 33

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuze 62
87-517 Brzuze
tel. 54 270 11 23/38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
87-510 Skrwilno
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
87-337 Wąpielsk
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
tel. 54 280 92 10

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

Powiatowa Stacja Sanitarno
-Epidemiologiczna w Rypinie
ul. Warszawska 38a
87-500 Rypin
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 56

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 42

Rypińskie Centrum Sportu
87-500 Rypin
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lissowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego
w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej
w Nadrożu
ul. Nadróż 1
87-515 Rogowo
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5 im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48

Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka
w Rypinie
ul. Mławska 54
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 55

Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie
w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo
Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy
w Rypinie
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni.
Apteka
ul. Księdza Lissowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka
dbam o zdrowie
Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka
dbam o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna
na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B., Zwierzyńska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka
„Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

W Kowalkach kierują się wartościami

GMINA RYPIN ▶ „Wychowanie przez czytanie” to program fundacji Cała Polska Czyta Dzieciom realizowany przez uczniów klasy VII Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach w roku szkolnym 2020/2021

Decyzję o jego wyborze wychowawca klasy Anna Gadowska podjęła nie tylko ze względu na promocję czytelnictwa, ale przede wszystkim ze względu na cel główny, czyli wspieranie rozwoju moralnego młodzieży. Zajęcia były realizowane zarówno podczas nauki stacjonarnej jak i na zajęciach nauki zdalnej. Uczniowie pod kierunkiem wychowawcy omawiali uniwersalne wartości moralne, takie jak: szacunek, uczciwość, życzliwość, odpowiedzialność, odwaga, samodyscyplina, sprawiedliwość, pokojowość, wolność, optymizm, przyjaźń, mądrość. Czynili to poprzez lekturę opowiadań

z cyklu „Gorzka czekolada”.

Jak czytamy w postłowie tej książki: „Dobrze jest mieć w życiu kompas, który pomaga nawigować bezpiecznie i skutecznie pośród naszych ludzkich spraw”. Realizacja tematyki pozwoliła młodemu ludziom lepiej zrozumieć, iż warto pamiętać, że każdego z nas określa nie to, co posiada, jak wygląda i jaką ma pozycję, ale przede wszystkim, jakim jest człowiekiem, jaki ma system wartości.

Jest nadzieja, że dla siódmoklasistów omówione wartości staną się życiowymi drogowskazami. Niektórzy wybrali już priorytetowe dla siebie wartości, których sedno przedsta-

wili na mapach myśli. Ostatnim etapem realizacji zadań projektu było stworzenie przez uczniów krótkiej 3-minutowej prezentacji na temat wybranej wartości. Uczniowie zrealizowali ten warunek, pracując w trzech grupach i nagrywając krótkie filmiki o tolerancji, ochronie przyrody, prawie wyboru.

Efekty swojej pracy zaprezentowali szkolnej społeczności, a jedna filmowa prezentacja została przesłana do konkursowej rywalizacji. Za pomoc techniczną odpowiedzialny był szkolny informatyk Krzysztof Zalewski.

(AdWo), fot. nadesłane

REKLAMA

Pałac Wenecja

organizacja:

wesel, komunii, styp,
imprez okolicznościowych
oraz bankietów firmowych

☎ 608-337-176

f Pałac Wenecja Sale Bankietowe

Płonne k/Golubia-Dobrzynia

OGŁOSZENIE

Drogiej koleżance
Justynie Lipskiej
wyrazy głębokiego współczucia

z powodu śmierci

Mamy

składają:

Dyrekcja, Grono Pedagogiczne
i Pracownicy Zespołu Szkół Miejskich
w Golubiu-Dobrzyniu.

OGŁOSZENIE WŁASNE

TYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4, tel. 662 061 331
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
692 141 983
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 4500 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

OGŁOSZENIA DROBNE

W związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju oraz obostrzeniami sanitarnymi obowiązującymi także na terenie naszego powiatu prosimy Interessantów o nieprzychodzenie do siedziby redakcji tygodników CGD, CLI, CRY, CWA.

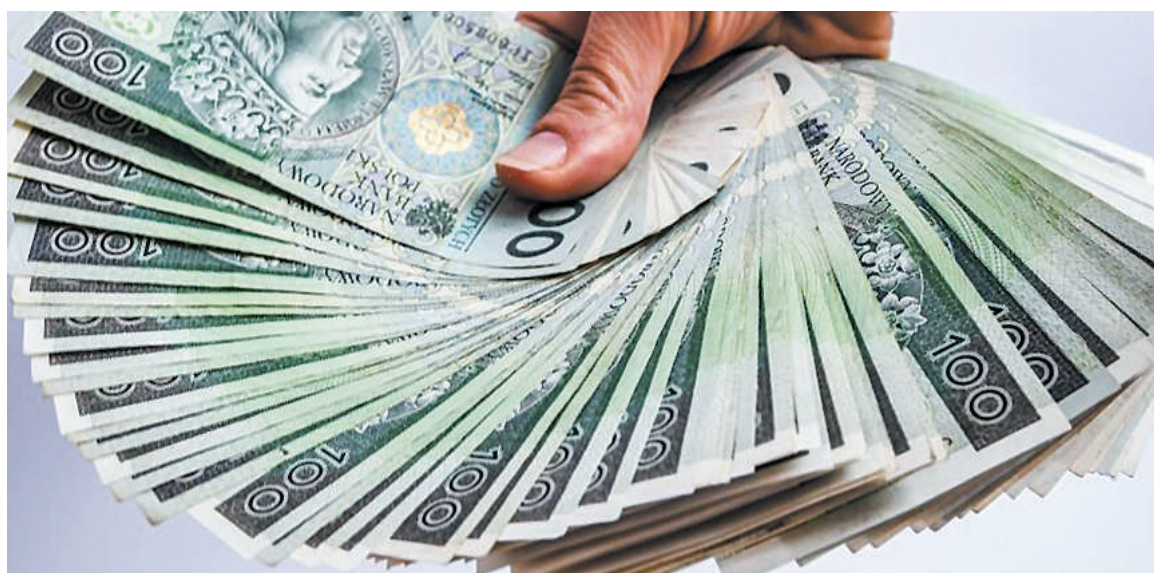
Wszelkie sprawy, w tym te dotyczące ogłoszeń drobnych, prosimy załatwiać zdalnie, tj. telefonicznie (608 688 587) oraz mailowo (reklama@wpr.info.pl). Prosimy o wyrozumiałość. Dziękujemy, Redakcja.

Poniosłeś straty, złóż wniosek

POWIAT ▶ Od 7 czerwca producenci rolni, którzy w swoich gospodarstwach ponieśli szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2020 r. niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, mogą składać wnioski o udzielenie pomocy

Z takiej pomocy może skorzystać producent rolny, który poniósł w 2020 roku straty w uprawach rolnych spowodowane następującymi klęskami żywiołowymi: suszą, gradem, deszczem nawalnym, ujemnymi skutkami przezimowania, przymrozkami wiosennymi, powodzią, huraganem, uderzeniem pioruna, obsunięciem się ziemi lub lawiną.

Aby ubiegać się o pomoc wysokość szkód w uprawach rolnych na danej powierzchni musi wynieść co najmniej 20 proc. plonu, a straty w całym gospodarstwie muszą być powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej. W przypadku suszy wysokość strat była wyliczana za pośrednictwem aplikacji publicznej. Natomiast w przypadku innych klęsk wysokość strat szacowały komisje powołane przez właściwego wojewodę. Rolnik oczywiście musi mieć nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów oraz być mikroprzedsiębiorstwem, małym

albo średnim przedsiębiorstwem.

Wysokość pomocy jest pochodną kilku czynników. W przypadku suszy zależy od powierzchni upraw, na której wystąpiły straty i wynosi 1 tys. zł do 1 ha. Jeżeli natomiast szkody powstały w wyniku innych niekorzystnych zjawisk niż susza, wówczas stawki wsparcia zależą od wysokości poniesionych strat oraz od rodzaju

upraw i wynoszą: 1,2 tys. zł na 1 ha powierzchni owocujących upraw drzew owocowych, w których wystąpiły szkody w wysokości co najmniej 70% plonu; 1 tys. zł na 1 ha powierzchni, jeżeli straty w wysokości co najmniej 70 % plonu dotyczą upraw innych niż owocujące drzewa owocowe; 600 zł na 1 ha powierzchni owocujących upraw drzew owocowych, w których wy-

stąpiły szkody w wysokości co najmniej 20% i mniej niż 70% plonu; 500 zł na 1 ha powierzchni, jeżeli straty wynoszą co najmniej 20% i mniej niż 70% plonu i dotyczą upraw innych niż owocujące drzewa owocowe.

Łączna wysokość pomocy nie może przekroczyć 80% (lub w przypadku gospodarstw na obszarach ONW 90%) kwoty obni-

żenia dochodu z produkcji rolnej, z uwzględnieniem pomocy otrzymanej na podstawie odrębnych przepisów i otrzymanych odszkodowań. Kwota pomocy będzie podlegała pomniejszeniu o 50% dla producentów rolnych nieposiadających polisy ubezpieczenia co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem wieloletnich użytków zielonych.

Wnioski o udzielenie pomocy należy składać do kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego. Można to zrobić osobiście, np. korzystając z wrzutni w biurach powiatowych agencji, przez pełnomocnika, wysłać poleconą przesyłką nadaną w placówce Poczty Polskiej lub za pośrednictwem platformy ePUAP. Do wniosku należy dołączyć m.in. kopię protokołu oszacowania szkód.

(AdWo),

fort. ilustracyjne

Powiat

Ostatnia chwila na wzięcie kasy

Jedynie tydzień został na złożenie wniosków o płatności bezpośrednie i dopłaty obszarowe za 2021 r.

Obecnie o dopłaty można ubiegać się jedynie za pośrednictwem aplikacji eWniosek-Plus, a Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie wysyła oświadczeń o braku zmian w formie papierowej. Nie

warto zwlekać ze złożeniem wniosku. Kto nie zdąży złożyć go do 17 czerwca, będzie miał pomniejszone należne dopłaty o 1 proc. za każdy roboczy dzień opóźnienia.

Ostateczny termin złożenia

wniosków upływa 12 lipca. Rolnicy, którzy nie mają komputerów lub obawiają się, że sami nie poradzą sobie z wypełnieniem wniosku, mogą liczyć na pomoc pracowników agencji.

Wszelkie wątpliwości można konsultować, dzwoniąc pod bezpłatny numer infolinii: 800 38 00 84 (w dni robocze w godz. 7:00-19:00 oraz w soboty 10:00-16:00). W placówkach agencji udostępnione zostały również stanowiska komputerowe, przy których można wypełnić wniosek, a eksperci służą wsparciem w kwestiach technicznych.

Ze względu na ograniczenia wprowadzone w związku z COVID-19 zalecamy aby rolnicy, którzy chcą odwiedzić nasze biura powiatowe, umówili się telefonicznie na konkretny termin. To pozwoli uniknąć kolejek i zadbać o bezpieczeństwo beneficjentów i pracowników – informuje ARiMR.

Do 2 czerwca do Agencji wpłynęło ok. 922 tys. wniosków. Złożyło je ok. 71 proc. uprawnionych.

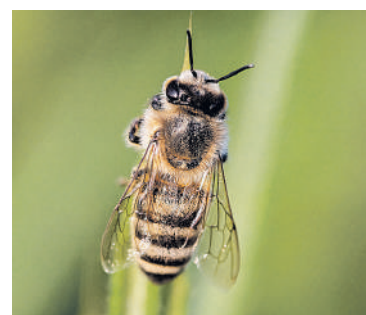
(AdWo),

fort. archiwum

Powiat

Pomoc dla pszczelarzy

Od 28 maja pszczelarze mogą składać w biurach powiatowych ARiMR wnioski o przyznanie pomocy.

Można to zrobić osobiście, z wykorzystaniem wrzutni, za pośrednictwem platformy ePUAP lub przesłać przesyłką rejestrowaną nadaną w placówce Poczty Polskiej. O pomoc mogą ubiegać się pszczelarze zarejestrowani w ewidencji producentów i wpisani do specjalnego rejestru.

Beneficjentem pomocy może być pszczelarz: któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, tzw. numer EP; który prowadzi działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczół

wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Wysokość wsparcia wynosi 20 zł do każdej rodziny pszczoły, której udało się przezimować.

Zainteresowanych takim wsparciem, którzy obawiają się, że nie będą potrafili samodzielnie wypełnić wniosku, zapraszamy do kontaktu z naszymi biurami powiatowymi. Tam będą dostępni eksperci, którzy pomogą w technicznym wypełnieniu wniosku. Ze względu na ograniczenia wprowadzone w związku z COVID-19 uprzejmie prosimy, aby umawiać się telefonicznie na konkretny termin. To pozwoli uniknąć kumulacji wizyt w tym samym czasie – informuje ARiMR.

Tegoroczny limit pomocy wynosi 35,5 mln zł. Wsparcie ma charakter pomocy de minimis. Wniosek o taką pomoc będzie można składać co roku.

(AdWo), fot. ilustracyjne

Młodzi projektanci się wykazali

GMINA SKRWILNO ➤ Biblioteka szkolna Zespołu Szkół w Skrwilnie wraz z Gminną Biblioteką Publiczną w Skrwilnie w roku szkolnym 2020/2021 zorganizowały Międzyszkolny Konkurs Plastyczny „Moja ulubiona książka – projekt okładki” adresowany do wszystkich uczniów szkół podstawowych gminy Skrwilno

Celem konkursu było: zachęcenie dzieci i młodzieży do czytania książek, rozwijanie wyobraźni

oraz umiejętności wypowiedzi artystycznej wśród dzieci i młodzieży oraz promocja Między-

narodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych.

Zgłoszono 40 prac z 3 placów-

wek oświatowych. Komisja dokonała analizy prac konkursowych. Podczas oceniania prac jury brało pod uwagę następujące kryteria: technika wykonanej pracy, oryginalność, pomysłowość i estetyka.

Konkurs obejmował trzy kategorie wiekowe. W I kategorii – uczniowie klas I-III szkół podstawowych: I miejsce ex aequo: Adamkiewicz Julia, kl. I, SP Okalewo oraz Pawłowska Eliza, kl. II, SP Okalewo; II miejsce ex aequo: Romanowska Michalina, kl. I SP Okalewo oraz Szczesiak Szymon, kl. III, SP Skrwilno; III miejsce ex aequo: Kluskiewicz Ksawery, kl. III, SP Skrwilno oraz Krawczewicz Dominik, kl. I, SP Okalewo. Wyróżnienie: Jakub Łasiński, kl. III, SP Skrwilno.

W II kategorii – uczniowie klas IV –VI szkół podstawowych: I miejsce ex aequo: Mazanowska Dominika, kl. IV, SP Okalewo; Tyburski Igor, kl. VI, SP Skudzawy; II miejsce: Kalinowska Julia, kl. IV, SP Okalewo; III miejsce: Kawałkowska Izabela, kl. VI, SP Skrwilno.

W III kategorii – uczniowie klasy VII ,VIII szkoły podstawowej: I miejsce: Bieńkowska Natalia, kl. VII, SP Okalewo; II miejsce: Klimowska Dominika, kl. VIII, SP Okalewo; III miejsce: Murawska Klaudia, kl. VII, SP Okalewo.

Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali dyplomy uczestnictwa, zaś laureaci otrzymali dyplomy oraz nagrody rzeczowe. Serdecznie gratulujemy.

(ak), fot. nadesłane

Piłka nożna

Wielkie emocje w Kowalkach

Piłkarze Grotu grają w przysłowiową kratkę, ale ich kibice na nudę nie mogą narzekać. Co prawda w sobotę Kowalki przegrały na wyjeździe z Lechem Dobrze 0:2, ale za to w świąteczny czwartek Grot stworzył niebywały spektakl i na swoim boisku ograł Piastą Bądkowo 5:4.

O tym, że A-klasa jest nieprzewidywalna i praktycznie co kolejną padają wysokie wyniki wie każdy, kto widział choć jeden mecz. Grot Kowalki rywalizuje w grupie mistrzowskiej, więc o utrzymanie martwić się nie musi. Oczywiście piłkarze walczą o wygraną w każdym spotkaniu, ale z regularnością mają niemałe problemy.

I tak w sobotę Grot poległ z Lechem Dobrze 0:2 i trzeba uznać to za zawód, bo rywal jest niżej w tabeli. Za to niebywałe widowisko oglądali nieliczni kibice w czwartek w Kowalkach. Na teren Grotu przyjechał jeden z najmocniejszych ligowców – Piast Bądkowo.

Grot zaczął fatalnie, bo już na samym początku jeden z obrońców

trafił... do własnej bramki. Rywale mocno poszli za ciosem i po 24 minutach prowadzili aż 3:0! Gospodarze się jednak nie załamali i jeszcze przed przerwą gola zdobył Żaba. Na początku drugiej odsłony dwa gole Rutkowskiego dały remis 3:3. W 69. minucie odpowiedział Piast i prowadził 4:3. Końcówka należała jednak do naszej drużyny. Dwa kolejne gole dołożył Rutkowski i Grot wygrał 5:4!

Kowalki z 40 punktami są na szóstym miejscu w tabeli, a już w sobotę Grot zagra u siebie z Sadownikiem Waganiec, początek o godz. 16. Na zdj. kadry z meczu z Piastem Bądkowo.

Tekst i fot. (ak)

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

Lech zwycięski w Rypinie

PIŁKA NOŻNA ▶ Piłkarze Lecha Rypin rozegrali ostatni w tym sezonie IV ligi mecz na własnym boisku, pokonując pewnie Orłęta Aleksandrów Kujawski. Nasz zespół jest dziesiąty w tabeli z 45 punktami na koncie

W 10. minucie Rybka groźnie uderzył głową, ale bramkarz gości obronił. W 31. minucie Baranowski z wolnego uderzył prosto w bramkarza Orłąt. W 39. minucie było jeszcze bliżej, Rybka uderzył głową, ale znowu bramkarz doskonale obronił jego strzał. W 44. minucie po dośrodkowaniu z wolnego Baranowskiego Buchalski z woleja

zdobył gola na 1:0!

Kilka chwil po przerwie Kowalski głową trafił prosto w bramkarza. Trzy minuty później Wiktor Beśka pewnie obronił pierwszy strzał gracza gości. W 59. minucie zawodnik Orłąt uderzył prosto w naszego golkipera. W 63. minucie gracz przyjezdnych uderzył obok słupka. W 83. minucie strzał gracza

Orłąt zatrzymał się na słupku. W doliczonym czasie po ewidentnym faulu w polu karnym na Radosławie Lewandowskim sędzia odgwiżdżał jedenastkę i Paweł Lewandowski ustalił wynik meczu na 2:0. Po tym голу zawodnicy wykonali kołyskę, popularnemu „Mrówie” urodził się synek. Gratulujemy.

Goście mogli zdobyć też gola w 93. minucie, ale Beśka obronił groźny strzał. A już w sobotę ostatni mecz w sezonie, derby w Brodnicy ze Spartą. Lech w razie wygranej może się zrównać punktami z 9. Unią Gniewkowo. W razie porażki nasz zespół wyprzedzi właśnie Sparta, która ma o dwa punkty mniej.

Lech Rypin - Orłęta Aleksandrów Kuj. 2:0 (1:0)

Skład: Beśka - Krajewski (Małkowski), Rybka, Buchalski, Baranowski, M. Trędewicz (Radomski), J. Trędewicz, Fodrowski (Moszczyński), R. Lewandowski, P. Lewandowski (Rozpierski), Kowalski (Niedbała).

Tekst i fot.
(AdWo)

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

CRY

WYDANIE NR

**DZIĘKUJEMY,
ŻE OD TRZYSTU WYDAŃ JESTEŚCIE Z NAMI**